

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletben.

A husdrágaság.

Lapunk hasábjain egyszer már keltünk a husdrágaság ellen. Mészáros iparainkat igyekeztünk meggyőzni arról, hogy tönkremenés, pangás nélkül bátran olcsóbbá tehetnék a húst, amely a maga méregdrágaságával ugyancsak megfektette már a — gyomrunkat.

Most újból elővesszük ezt a témát s felemeljük szavunkat a közönség érdekében, úgy mint országserzte heves kifakadások hangzanak el a husdrágaság ellen. Mi még csak beszélünk, az ország sok részében már tessnek is. Sopron városa egyenesen bojkott alá helyezte a mészárosokat. A lakosság egyértelműleg távol tartja magát a mészárszékektől s — a mészárosok okulására — megmutatja, hogy a magyar gyomrot szükség esetén holmi csirke, liba stb. pecsenyével mérsékeltén növényi eledlekre is be lehet rendezni. Nagyszerű! Gondolhatjuk, hogy a közönség makacs állásfoglalására a mészárosok beadták kemény derekukat s vágják a húst annak rendje és módja szerint, csak hogy — olcsóbban. És ennek az olcsó husnak nem hig a leve. Soproni honfitársaink ezután bizonyosan nem fognak küzdeni a husdrágaság mizériáival.

Csak hogy arra a nagy áldozatra, amelyet a derék soproniak a közérdek, a méltá-

nyosság szempontjából a nyakas mészárosok letérésére hoztak, nem minden város hajlandó. Fehérvárról például, bármenyire méltányoljuk is önmegtadó áldozatkészségét, nem mernék jót állani. Mi — hála a mi jobb izlésünknek! — nem is fogunk fordulni a hus olcsóbbá tételének e föltétlenül eredményes, de bizony sok megpróbáltatással járó módjához. Nézzünk körül az országban, hátha minálunk is beváló tapasztalattal tér meg megfigyelésünk.

Sok helyütt szövetkezeti mészárszékre gondolnak. A szövetkezeti alapon állított mészárszék ép olyan célravezető a husárak alábbiállításában. Hajdunánáson szövetkezeti mészárszéket nyitottak és — az első minőségű marhahús ára 96 fillére szállott alá. Azelőtt a legrosszabb minőségű husnak is 1 korona 30 fillér volt az ára. Ezek után a mészárosok és hentesek is kénytelenek voltak tetemesen alászállítani a hus árát.

A hus általában méregdrága s a mészárosok a maguk jószántából nem is igen törődnek a husárak alábbiállításával. Hiába ad kevés takarmányt az Isten s ez által hiába lesz olcsó a vágómarha, a drága husárakat nem engedi letitni a mészárosok nyereszkesedési hajlama. A marha ára felére csökkent; a husárak azonban még mindig a képzeltet legmagasabb régiókban járnak. A gyöngéd figyelmeztetés,

a méltányosság forszírozása, úgy látszik itt már nem segít, hathatósabb eszközökhöz kell fordulni. Az ország legnagyobb része *telibe* foglal állást. Több város úgy segít a bajokon, hogy hatósági mészárszéket állít. A hatóság természetesen nem nyereszkesedik, nem pumpolja meg a végtelenségig a közönség husszükségletét, hanem úgy adja a húst, hogy sem az ő, sem a közönség érdekei kárt ne szenvedjenek. Zalaegerszegen, Hódmezővásárhelyen, Aradon, Hajdúházán, stb. immár hatósági mészárszék áldásait élvezi a közönség. A hatóság állított mészárszékeket, amely a húst csak a kezelési költségek felszámításával adja magasabb áron, mint kezére jutott. A hatósági mészárszék persze sokkal olcsóbban méri a húst, mint a magán mészárszékek. Zalaegerszegen 36%-al szállította le a husárakat a hatósági mészárszék. A vevőközönség hatalmas összegeket takarít meg csak naponta is, s a város is tekintélyes haszonhoz jut.

Ma már a hatósági mészárszék a legvirágzóbb és leglátogatottabb üzlet Zalaegerszegen. A mészárszéket állító város az üzlet biztosítása érdekében kötelezte összes tisztviselőt a hatósági mészárszékben való vásárlásra. Nemcsak a város hivatalnokai karolják fel azonban, a nagyközönség is szívesen jár a hatósági üzletbe. Már minálunk is kellene tenni valamit.

Az ötvenedik évforduló.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

A rózsanyílás és újraébredés napjaiban, amidőn tavaszi ragyogásban zöldül, virágozik s termékenyül minden, oly örömet emlékezem a bájos touraine-i tartományra. A Creuse és Cher szögébe éltel e kicsike kis országgrész valóban buja, termékeny vidék, ahol a napsugaras és halgazdag folyómente széles sávban ragyog az örökösen enyhe ég alatti; ahol az erdős hegyoldálra épített tornyos, fehér kastélyok a hajdanakor királyasszonyairól regélnék s a kertek izes-gyümölcsrel, a pinczék tizes, illatos borokkal telvők. Gyönyörűség-reszket itt a levegőben is; édes arcu leánykák szerelmeskednek a szűzi ártatlanság magatudatán pajkosságával s az emberek mind vig czimborák, gazdag lakmározásban, vidám tereferében egyaránt.

Ez a kedvesen hangzó név: Touraine — eszembe juttat egy folyókban gazdag festői vidéket, kővér legelővel, akácvirágos lankáival, pálatetős házaival, glyciniaival befuttatott ablakokkal s vendégszerető vidám népével. Ebben a mosolygó keretben szinte látom egy régi vig

czimborának, Arséne Chautoiseaunak alakját, aki tagbaszakadt, egészséges voltában a tiszta tourainei faj oly sok vonzó tulajdonságát egyesíté.

Arséne Chautoiseau Montbazouban, az Inde folyócska legcsinosabb völgyében lakott. Falusias külsejű háza a városon kívül épült s valósággal eltemetődött a diófák sötét lombjai alá. A hozzá tartozó gyümölcsös szelid hajlással húzódtott alá az álmosan suhanó folyó kanyarulatáig.

Házát remetelaknak nevezték s tényleg Chautoiseau — közel járván a rideg aglegényiség ötvenedik évéhez — érezte is a remeteségnek, — igaz, hogy a jó módban töltött remeteségnek, bizonyos keserűségét.

Itt élt ő visszavonulva egy kitűnően főző gazdaasszonnyal, aki bizony már jóval túl volt a kanonikus életkor negyven évén s így gáncsra semmi okot sem adhatott. Egyébként Chautoiseau barátunk többet adott a jó életre, mint a mende-mondákra s a pincéjét is gondosabban gazdagította, mint a könyvtárát. Volt ebben a hogy alá vajt tágas pincében egy bámulatos s tudományos szempontból is értékes gyűjtemény Touraine minden borihres helyéről: a málna illatu Chinouból, az ibolyavirágos Vouvrayból és Champignyből olyan ragyogó színű s kitűnő ízű, akár csak az ő-burgundi.

Persze a konyha sem állott a pince mögött. Minden szezonnak meg volt a válogatott étke. Kitűnő omlett friss gombával s korai csirke tavasszal; rák nyaranta; fogolypecsenye — öszel s mindez bőségesen. Huspástétóit, szép aranyszínre pirított kenyérszelettekkel, még fenyőmaggal pácolt rózsaszínű apró sódár pedig minden időben kijárt.

Az ebéd rendesen belenyúlt a késő estbe, s Arséne barátunk végtelenül örült, ha vendégeit lekéselhette a vasutról s így bizony elég gyakran megeseit, hogy gyalog utaztunk Toursba, ami a hatalmas ebédek után nem is volt épen kárunkra.

Egy reggel meglátogattam Chautoiseau barátomat s épen utrakészen találtam.

— Barátom, szólt hozzám, valóban a legjobb időben érkezett. Öreg gazdaasszonyom, Radegounde, kezd már ellustulni s arról gondolkodom, hogy valami segítséget kellene szereznem juniusra, amikor az ötvenedik születésnapomat szeretném jó barátaimmal megünnepelni. Már előre olyan menüt állítottam össze, hogy sokáig megemlegetik s az ujjukat is megnyalják utána. Ép azért, hogy minden a kivánságom szerint történjék s a kiszolgálás hiányt ne szenvedjen, okvetlen keresek egy fiatal leányt, aki Radegoundenak segítségére leszen. Emlegetik a couziersi kertész

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

FJNa00000423

Egyike vagyunk azoknak a városoknak, hol legdrágább a hús. Mészárosainknak hiába magyarázzuk, hogy a nagy takarmányhiányban majdnem felére szállott le a marha ára, épen nem hajlandók felhagyni csökönyösen drága husaikkal. Azt vetik az érvek ellen, hogy a jószág épen a takarmányhiány következtében rossz husban van, alig kapni vágó marhát. Csak a legutóbbi bodajki vásáron is töménytelen olcsó jószág hemzsegett, de vágható marhát keresve kellett keresni. Lehet ebben is valami, az urodalom azonban még elég jó termelő helye a vágómarhának. Ide is be kellene tekintenie a mészárosnak. Bizony mi nehéz szívvel látjuk, hogy, míg pl. Budapesten a vendéglős aránylag olcsó áron jókora sületet vehet tányérunkra, addig nekünk — jórészt mészárosaink hibájából — fősvény adagban mért sovány falatokra kell fanyarodnunk.

Már nálunk is ütött a tettek órája. Ha mészárosaink nem hagynak fel kegyetlenül drága árakkal, a husrágóság megszüntetésére felvetődött tervek mihamarább kivitelre kerülnek. Kerekes Lajos dr., városunk agilis főjegyzője, a földmívelési miniszter intenciója szerint hatósági mészárszék felállításáról gondoskodik. A hatósági mészárszék célravezető, de az eljárás, melybe felállítása kerül, nagyon hosszadalmas. A közgyűlésnek kell dönteni a felállításában, s a döntés még a miniszter elé kerül elbírálásra. Talán évek is belekerülnének abba, amíg ily módon szolid áron húst szolgáló mészárszékhez jutnánk. Azt mondják a hatósági mészárszék érdekelt ellenségei, akkor jó csomó fogyasztási adótól eselnék a város. Ez igen gyöngye kifogás. Első és főérdek a közönség érdeke, és a városnak is a maga közönsége érdekeit kell szolgálnia. Nem olyan önző a város, mint sokan gondolják!

Még egy mód van a husrágóság mizeriájának megszüntetésére. Nyithatnánk szövetkezeti alapon mészárszékot, amely nem kevesebb előnyt nyújtana, mint a ha-

tósági mészárszék. Amint halljuk, már egyes körökben felvetődött a szövetkezeti mészárszék terve. Ez is csak akkor lesz megfelelő, ha mielőbb kivitelre kerül. A tervezgetés, ezzel az igazán máramegélhető sünk alapján csüngő kérdéssel szemben, nem sokat használ.

Ha a szövetkezeti mészárszék terve fennakad, igen szívesen fogjuk látni a hatósági mészárszékot is, mert miért ne volna jobb későn, mint soha?

UJDONSÁGOK.

A VIII. katolikus nagygyűlés.

Az Országos Katolikus Szövetség, mint a katolikus nagygyűlés rendezője, értesíti a katolikus közönséget, hogy a VIII. katolikus nagygyűlést folyó évi szeptember hó 13., 14. és 15. napján Budapesten tartja meg.

A nyilvános és díszülések székhelye a városligeti Iparcsarnokban lesz, mely egyedül képes befogadni a hatalmasan ébredő magyar katolikusok táborát.

A Szövetség szokás szerint kétféle jegyet ad ki: 1. Belépő-jegyet, mellyel a nagygyűlés minden ülésén és ünnepségén részt lehet venni. Ára 1 korona. 2. Tagsági jegyet, mely a belépő-jegy nélkül is minden ülésen való részvételre és a jegy számának megfelelő állandó ülőhely használatára, a szaküléseken való tanácskozássra és a zárt üléseken szavazásra jogosít fel. Ára 5 korona. Ugy a belépő-, mint a tagsági jeggyel vasuti kedvezmény jár. A kedvezményre jogosító igazolványokat a jegyekkel együtt szeptember 1-től kezdve küldi szét a Szövetség. A jelentkezéseket és a jegyek megrendelését azonban augusztus 1-től elfogadják. Az Országos Katolikus Szövetség címe augusztus 1-ig Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám., augusztus 1-től Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7.

A VIII. katolikus nagygyűlés vázlatos előrajza a következő:

13-án, vasárnap eucharisztikus körmenet. Ugyanazon napon a pápai jubileum díszülése és ünnepi felvonulás.

14-én, hétfőn délelőtt a szakosztályi ülések, központi jellegű egyesületek kongresszusai. Délután az első nyilvános ülés.

15-én, kedden délelőtt a második, délután a harmadik nyilvános ülés, mely utóbbit zárt ülés előzi meg.

Ezen általános program keretében alakul meg az Országos Kath. Diákszövetség, ugyanakkor alakul meg ünnepélyesen a Kath. Iskolaegyesület is. A nagygyűlés kiegészítésére szolgál a városligeti múcsarnokban rendezendő egyházi műipari kiállítás, egy érdekes estélyivel. Ezen estélyre, melyet a Szövetség az Iparművészeti társasággal karöltve rendez, külön belépőjegyek is adnak ki azok számára, kik nagygyűlési jeggyel nem bírnak.

— **Bucsulakoma.** K. Nagy Dezső mérnöknek városunkból való áthelyezése alkalmából szombaton este bucsulakomát rendeztek tisztelői a polgári lövészkertben. A lakomán mintegy 50-en vettek részt a távozó mérnök jóbarátai és tisztelői. Vigyázó Imre főmérnök és Kenessey Gyula bucsulatták el szép felköszöntőkben a rokon szentes fiatal mérnököt.

— **Előléptetések.** Fery Oszkár, a székesfehérvári VI. csendőrkerületnél létszám fölött vezetett alezredes a kolozsvári I. csendőrkerület parancsnokává, — Kluge Ferenc m. kir. állattenyésztési felügyelő a VIII. Farkas Gyula m. kir. állatorvos a IX. fizetési osztályba léptek fel.

— **Óltárkövetétel.** Az iszkaosztálygyörgyi templom Rozália-kápolnájának óltárkövét tegnap helyezte be Molnár István plebános. Az új óltárkövet gróf Pappenheim Szigfridné ajándékozta a templomnak.

— **A vármegyék tisztikara** a múlt vasárnap országos értekezletet tartott Budapesten. Az értekezleten a megyei élet ügyeit vitatták meg. A vármegyét Hallyuffy Dezső dr. árvaszéki elnök és Kálmán Vince főszolgabíró képviselték az értekezleten.

— **A szeretet nevében.** Az utcánjárónak szembetűnően a falakon kifüggesztett ládikák, melyek újságokat, hírlapokat gyűjtenek a kórházi betegeknek. Az irgalmas szeretet gondoskodik róla, hogy akik a gyógyulás házába kerülnek, küzdenek a bennük fejlődő halál csírái ellen, el ne legyenek zárva az élet, a nagy világ eseményei-

nővrét s épen oda indultam, hogy megkérdézzem, eljönne-e hozzánk? Jöjjen kérem velem s legyen szíves tanácsával segítségemre lenni.

Couziers alig egy mérföldnyire esik Montbazoutól s főképp reneszansz kastélyairól, — amelyben hajdan Medici Mária tartózkodott, — gyönyörű kertjeiről s zugó folyóvizeiről nevezetes. Az ajánlott leányka a kertésznél lakott s testvére mutatá be nekünk. Florencenak hívták s mint a legtöbb touraineiben, úgy látszott, az ő ereiben is néhány csepp fejedelmi vér csergedezett. Huszonöt éves szép leány volt, karcsu, nagyok közé illő, erősen fejlett. Hőfehér homlokán gesztenye színű göndör haj kacérkodott s epedő barna szemének nézése megégett. S míg ők a kísértés módzatairól beszélgettek, észrevettem, hogy a leányka érdeklődéssel, leplezetlen kedveléssel szemlélgette barátom hatalmas természetét. S valóban, most jutott először eszembe, hogy Arséne barátom ötven éve dacára, mily jó erőt, megnyerő színt mutat. Inyencségét eláruló ajka, mosolygó szemei, már őszes, de jól gondozott szakállja, szerény magatartása tevők oly kellemes kinézetűvé.

Arséne az egész uton hallgatag volt s láttam, hogy titkolódzva töpreng valamin. Majd megszakitotta a csendet s szinte zúgolódva panaszolt:

— Az ördögbe is! Ez a leány hófehér bőrével még virgónc őzike szemével. ... Nem tudom, Radegoude nem találja-e nagyon is csinosnak.

— Mindebből azt következtettem, hogy a kelle-
ténél többet gondol a csinos Florencere.

Szent Iván előtt nyolc nappal levelet kaptam Chautoiseautól, amelyben megújítja a meghívást: „Barátainkat már értesítettem s önt is várom ebédre, hogy születésnapomat megünnepeljük. Fogtunk néhány pisztrángot is a szűkmedrű patakban, aztán egy-két palack ó-champignyt is tartottam fenn az Ön számára, amelyeket csak bizonyos megilletődéssel kóstolghat.”

Az ebédem pontosan megjelentünk. A virággal díszített asztalra feltalált ételek válogatottak, izesek valának. De az igt megkettőzteté Florence csinos termete, aki negédesen hordott tourainei főköztőjében kedveskedő, könnyed bájjal forgolódott közöttünk.

Társaim bőségesen adóztak kacsingatással is, bókka is, de reájuk sem hederített. Szép szemét félig lehunyva, hidegen hordozta felettük s csakis Chautoiseau nyugtató azokat szinte simogató lágyssággal, melegséggel.

A dezertnél Chautoiseau nagy ovatossággal helyezett elibénk négy pókháló palackot s vigan szólt:

— Igyunk barátim az én ötvenedik születésnapom emlékére ebből a borból. Ezt boldogult apám még az én születésemkor szűrte. Izzeljük meg áhitattal.

S ittunk az ő ötven esztendejére, atyjának emlékeztére s ughyhiszen, Florence barna szemre. Arséne fáradhatlan volt. Poharaink sohasem valának üresek. Ugy látszott, be akart minket csipetni. De ez nem sikerült. Amde ő sokat beszélt, sokat ivott s amikor minket az állomásra kísért, bizony tántorgott. A többi ő tőle tudom.

Visszatérvén az állomásról, már éjszaka volt s ő a sötétben a fálhoz támaszkodva jutott szobájába s beleroskadott egy karosszékebe. De azon pillanatban lámpafény csapódott reá s Florence jelent meg, arcán szánakozó kifejezéssel, egyedül.

— Hogyan érzi magát, Chautoiseau ur? Rebegete, gyengéd aggodalommal.

— Ah! Ön az, lánykám? Hol van Radegoude?

— Elfáradt s lefeküdt. En azonban fennmaradtam, hogy megtudjam, nincs-e még valanire szüksége. Ön oly fáradtnak látszik!

— Nem, nem! Csak a fejem zavaros kisé. Szívesen innám egy csésze teát.

A leányka egyet fordult s a következő pillanatban már egy teljesen friss forrázattal térve vissza, megcukrozva s illatosítva azt. Arséne nek jól esett s két csészével a fehér pettyes pekkból elég lón, hogy teljesen kijózanodjék.

— Köszönöm, Florence! Ön igazán jó leányka. Lám, mily jól tett velem. Még egy kis pihenés és semmi bajom.

Fejét lehajtá a karosszék támlájára és csendesen elaludt. Mennyi ideig tartott ez álom, nem tudta, de arra jól emlékezett, hogy egy édesen ható kellemes érzés volt az ébresztője, oly kellemes, hogy meg sem moccant, mert Florence piros szája újra, meg újra megpihent az ő ajkain.

— Micsoda? — dadogta elámulva és megigézve, — ön az Florence? De... de... édes gyermekem... mit gondol ön? Gondolja meg, hogy ötven éves vagyok s hogy...

től. Nemcsak a test kéri itt az élet megmenthető javait, a szárazan maradt lélek is megkívánja a maga életét táplálékát. És itt ezen az „élető” szón megakadnak. Az „élető” táplálékban akadunk olyan újságokra, hírlapokra is, amelyek nem életlik a lelket. A magába zárt, a szellemi életől elkülönített lélek mohón vágyik a szellem tápláléka, a szellemi élet értesülési után. Azt mondják a kórházak, hogy mikor reggelénként fölnyitják a gyűjtőszekrényeket, ezekben tartalmát: mohó kíváncsisággal kapkodják szét a betegeket. Van itt „Nap”, „Budapesti Napló”, „Népszava”, „Friss Újság”, „Uj Lap”, „Fejérmegyei Napló”, „Magyar Állam”, „Alkotmány” stb. vajmi ritkán akad közöttük. Ezekből táplálkozik a betegek lelke, amelyet a betegség felcsigázott a szellemi élet mozzanataira, az élet impresszióinak befogadására. Mint szomorú tényt említtük fel az újságok fentebb említett osztaletékát — a betegek javára. Eltessük az ő lelkeiket; adjunk nekik szép életfelfogást, derűs lelket, ha már a betegség elszáritja testüket fenntartó képességeket. Gyönyörű hivatás, érdemes cselekedet a magasba csapó lelkek szárnyait segíteni. A mult szombatunkban közölt gyönyörű tárcza végzásaival fejezzük be kérésünket: tanítsuk meg a megröbültatások között vergődő, beteg lelkeket énekelni.

— **Anna-bál Bodajkon.** Az idei bodajki Annabál szombaton este fog megtartatni. Ha pedig az eső alkalmatlankodnék, a bál kedvet vasárnap estére fogják halasztani. Az idei Anna-bál még fényesebbnek ígérkezik, mint az eddigiek voltak. Megyénk kies fekvésű furdőhelyén tartani szokott Anna-bál összehozza a megye felső részének arányifuságát. Az idei Anna-bált azért is jelezhetjük fényesebbnek, mert a nagy furdőpublikum, Budapest szépei fognak elsősorban közreműködni a sikerekben s a remények valóra válásában.

— **Ülés.** 24-én d. e. 9 órakor ülés lesz a vármegyei házában, amelyen a Dinnyés-Kajtori tó ügye fog tárgyalatni.

— **A Csöppentzky ház leletel.** Egyik mult számunkba említtük, hogy a Csöppentzky-féle házban végbemenő építkezésnél fegyverre bukkantak. Lichtneckert László régész alaposan szemügyre vette a fegyvereket s megállapította róluk, hogy készítési idejük kevéssel a 48-as forradalom előtti évekre esik.

— **Egy gyár alakuló ülése.** Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg a „Ferrónia szerszám és vasáru gyár részvénytársaság”, igazgatósága alakuló ülését. Az ülés dr. Krausz Emil ügyvéd irodájában folyt le. A hivatalos körön levő gróf

De a két, edes ajak még merészebben csukódott szárára. S most már — hisz ő benne is a touraineiek pezsgő vére folyt, meg a pompás champigny bor tüze is segítette másodvirágzásba borítani nőlen életének késő tavaszát — ő is visszaadta a főrrő csókokat, amiket Florence oly nagylelkűen pazarolt rá.

Amikor másnap felébredt, zavarosak voltak emlékei s nem tudta, mi történt vele. De csak egy gondolat Florence-ra s felújult benne az eset minden gyönyörűsége. Gyorsan felöltözködött s felkereste a leánykát.

— Florence! — szólt gyengéden.

A leány összerézzen s kezeibe temette, majd szégyenkezve földre fordította szép arcát.

— Florence! — ismétlé — mire gondolsz gyermekem?

— Arra, hogy szegény leány vagyok s ön el fog küldeni.

— Dehogy, dehogy. De mondd csak gyermekem, igazán szeretsz?

— Oh! régóta... egész lelkemből...

Oly őszintén mondd ezt a leányka, hogy lehetetlen volt el nem hinni. Arséne megragadta a kezét magához vonva rebegé:

— Jól van, gyermekem! En pedig nyugodtá teszem az életedet. Némsokára rendbe hozzuk a dolgot s te három hét előtt Chautou-seauné asszony leszel.

A szó elhangzott s ime, az ötvenedik születésnap méltó befejezésként emelte a sívár agglégénységet s a sir szélén ott állott melegegedett, boldog házasság képében.

André Thérinet.

Széchenyi Viktor főispán helyett dr. Rádai Lajos elnököt. Az igazgatóság elnökévé gróf Széchenyi Viktor főispánt választották meg, aki az új vállalat iránt meglehetősen érdeklődést tanúsít. Az igazgatóságban még üresedésben levő két helyre Winkler Vilmos főmérnököt és Gerő Jakab gyárigazgatót kéri föl. Műszaki igazgatóul Táber Viktort választották meg, a ki azután életrevaló tervekkel lépett az igazgatóság elé. Együttal betöltötték a könyvelő, pénztárnoki és műhelymesteri állásokat is, majd jogtanácsos-ügyvésszé dr. Krausz Emil választották meg. Kinevezték végül a végrehajtóbizottság tagjaul Knazovitzky Elemér, Pető Miksa, Molnár György és Winkler Nándor igazg. tagokat. Végre egy gyár amely komolyan kezd dolgozni!

— **Huszártemetés.** Németh András a budapesti első honvédhuszárezredbeli huszár folyó hó 20-án, mikor ki akart vonulni a gyakorlatra, hirtelen összeesett és agyhártyagyulladásban meghalt. Németh Andrásnak kedden délután volt a temetésre kivonult az ezred egész tisztikarával, Klubcsár Vilmos alótornagy vezetése mellett, a hírnél Rác Endre plebános megható beszédet mondott.

— **A Vörösmarty-tér és a szemeteskocsi.** Lépten-nyomon hallik a panaszt, hogy a Vörösmarty-tér körül járó szemeteskocsi szorosan a tér rácsozata mellett haladnak el és a kocsi-ból kihulló szemét épen nem válik észre a helynek. A járőrök közbelpése nem lévén elég hathatós, a rendőrséget kérjük ennek a botrányos állapotnak a megszüntetésére.

— **Az új végrehajtási törvény,** a milyen örömet szerzett a népeknek, ép oly adáz ellenfelekre talált bizonyos körökben, amelyeknek „országos agitációval” és „hitelmegvonással” való fenyegetése minden valószínűség szerint meg is marad üres fenyegetésnek. Végre is itt az ideje, hogy a népet megvédjük minden kiszípolozás és anyagi katasztrófa ellen.

Legújabb Martonvásárról kapjuk a hírt, mely szerint ott vasárnap 14 fejérmegyei pénztintézet 30 kiküldöttjé gyűlést tartott Gömbös László bicsei takarékpénztári igazgató elnöklésével. A gyűlés harcias hangulatát jellemzi a határozatba ment 3 kemény pont, melyek szerint a gyűlés 1. a végrehajtási növellának káros és jogfosztó szakaszait eltilti, de mindamelllett a felmondásoktól tartózkodik; ahol a jelzalogos bekebelezés nem lehetséges, ott az adások tisztességére támaszkodva, módot nyújtanak arra, hogy azok tartozásait kisebb részletekben lefizethessék; 2. ahol jelzalogfedezésűl szolgáló ingatlanok vannak, ott az esetleg több helyütt fennálló tartozások a leginkább érdekelt intézet által jelzalog kölcsön nyújtásával rendeztesse; 3. az ugyanazon körzetben dolgozó intézetek az adások nyilvántartása, valamint a váltókölcsönöknél tapasztalt visszaélések megállítására végezt egymással bizalmi viszonyba lépjenek s a társintézet rayonjába annak tudta nélkül nem hatolnak; a magyar pénztintézetek országos szövetségét felhívják, hogy a végrehajtási novella káros intézkedései ellen országos agitációt szervezzen.

— **Táncmulatság** lesz f. hó 25-én Aligán. A táncmulatságot nagyszerű tűzijáték fogja megelőzni. Belépő-díj 1 korona.

— **Az eső.** Valamikor fumigálva emlegettük, mint a szóból kifogyott ember témáját; az idén azonban fölve tisztelt, óhajta várt gazdasági faktorrá lett. Aratásunk silány; árva negyei eredményt az ő állhatatos elmaradásának köszönhetjük; s ha még soká késik, elkésik a többi termés számára is. A napokban végigszaladt városunkon és a vidéken is, de a szomsz, száraz föld úgy beitta lidő cseppjeit, mintia nem is esett volna. A bekövetkehető nyomorúság előrevetelt árnyéka alól megvevő várjuk, mit határozott felőlünk az ég. Minden tavarópül felhővel egy-egy remény-ségünk tűnik el. Azonban higyjünk és reméljünk a végsőkig.

— **Számozott kofak.** A rendőrök, bérkocsik, házak, hordárok után immár a kofákra is rá kerül a megszámozás sora. A kormány-ugyanis törvényhozás után akarja szabályozni az élelmszer árusítást és a készülő törvényjavaslat mely elrendeli az elővásárlási tilalmat, és helyi piaci rendszabályokat készített, elrendeli; hogy a kofák határozott számot kapjanak, s ezért feltűnő helyen viselni kötelesek legyenek. Az új törvény kiviteli vámot szab minden városra, és nem enged meg, hogy más terményét árusították: Várjuk a pompás törvény létrejöttét.

— **Kimutatás a jótékony nögyelet saját** pénztára javára, 1908. május hóban eszközölt általános gyűjtéséről:

(Folytatás.) 2 kor.: Ifj. Pápay Nándorné, Prager Fülöpné, Peterdy Lászlóné, öz. Pellet Gáborné, Pető Miksáné, Pick Józsefné, Pick Rezsóné, Pinn Istvánné, öz. Paulovitsné, Peterdy Lászlóné, Reingish, József, öz. Richter Engelbertné, Ruff Béláné, Rainits Málváné, Rostaházy Jánosné, Rostagni-Flögel Karola, dr. Riffer Gézánné, Rádai Lajosné, öz. Révy Gézánné, Révész Gyuláné, Röhlch Ferencné, Radler Gottfriedné, Rechnitzer Miksáné, Roth Sándorné, Rechorska Vilmos, Szarvady Dezsóné, Say Ferencné, Schlammadinger Alajosné, Schranck Jánosné, Szirsek Józsefné, Stolczenberger, Sohár Béláné, Szidi Józsefné, Simon Sándorné, Szigethy Miklósné, Szalayné, Szepesyiné, Schmetzer Margit és Irma, Silberberg Károlyné, Schön Rudolfiné, Sölyom Józsefné, Szeivald Andrásné, Steiner Józsefné, Sölyom Lajosné, öz. Schiffer Imréné, Sövegjáró Jánosné, ifj. Singer Józsefné, Szommer Mórné, Schaller Flórisné, öz. Schlammadinger Antalné, S. Gy. Schlammadinger Gyula, dr. Steiner Jakóné, Savoge Laura, Sacher Pálné, Schubert Emilné, Sik Istvánné, Schifferné, Streit Mni, öz. Schmid Károlyné, Sárkány Ferencné, öz. Szekfűné, Schlesinger Tóth Béláné, Tári Józsefné, dr. Tunner Károlyné, öz. Tóth Ferencné, Teleházyné, R. Tóth Béláné, T. J. br., Tóth Aladárné, Alainné, Tar Józsefné, Vértés Kálmánné, Vajmár Ferencné, Vida Pálné, Virág M.-né, Veihinger Sándorné, öz. Vajmár Ferencné, Vértés Józsefné, Vogel Alajosné, Wolf Antalné, Wessely József, Weisz Antalné, Wéber Károlyné, Witten-Szferer Katalin, Wilner Arminné, Weiner Jakabné, Witzlinger Alajosné, Weisz Miksáné, Weisz Károlyné, Zilzer Manoné, Zsinathy Zsigmondné, öz. Zakáits Miklósné.

1 k. 40 f.: Vicze Jánosné, Wettwindisch,

1 k. 20 f.: Balog Mihály, Hollósy Józsefné,

N. N., Topics.

1 k. 10 f. öz. Kégi Lászlóné.

1 kor.: Antal Józsefné, Almássy Ferencné, Axentovits L., Auerbach Jakab, Árpádi Iloná, ifj. Almássy Ferencné, Arany Sándor, öz. Benát Józsefné, Berghammer Józsefné, Beregi Györgyné, Berger Sándorné, Brust Arminné, Brunner József, Baab, Bogay Andorné, Balassa Sándorné, Bokorné, Borostyan Sándorné, Batty Pálné, Barca Ignácné, (Vége köv.)

— **Buzatolva.** Vörös József lidia-majori béres ellopott 4 zsák buzát és árpát. A tolvajt azonban rajtacsípték, és gonosz szándékáért bíróság elé állítják.

— **Falopás.** Hoffmann Ferencné, szabadbattyányi születésű tűzifá lopott Fűredi Gyula kereskedőtől, és végén még ő fenyegette meg Fűredit, hogy bepereli rágalmazásért. Az érdekes história a törvény elé kerül.

— **Nagy tűz.** Wimpffen Szigfrid ercsi bírtokán az arra haladó gyorsvonat szikrák meggyújtották az árpa táblákat, amikből 20 holdnyi légett. Az okozott kár 2385 korona értékű. A kár jórésze biztosítás révén megtérül.

— **Szerencsétlenül járt ablakos.** Benuszt László ablakosot tegnap délelőtt a Palotai-utca 47. sz. házában egy ablak gittelésén dolgozott. A szerencsétlen ember vigyázatlansága miatt kibukott az utca kövezetére és ott agyrázkódást szenvedett. Az előhívott mentők beszállították a szent György-kórházba.

— **Súlyos testisértes.** Kiss Sándor, a Polgárdihoz tartozó Felsőmajorban szovítába keveredett Fülöp Sándorné szül. Gyenes Katalinnal, és a veszekedés hevében úgy megragta az asszonyt, hogy 8 napon belül gyógyuló testisértesért följelentették a járásbírósnál.

— **Internátus elöljáró iskolai fiúk számára.** A „Kis-Svábbeg” tövén lévő „Szt.—József” intézetbe 6—10 éves fiúk vétetnek fel havi 70 K-ért melyért a növendék teljes ellátást és egyenruhát kap. — Prospektust szívesen küld az igazgatóság: Budapest, I. Istenhegyi-út 32.

— **Urhidai bleska.** A szomorú nevezetességre vergődött Urhidának vasárnap este megint megese a maga véres szenzációja. Az Urhidához tartozó szárhegyi korcsmában ugyanis összeszólközött két urhidai lakos Jobbágy János meg Sulyák Pál Horgos János öreghegyi lakossal. Az összeszólközésnek az lett a vége, hogy a két urhidai ember halálosan megsebesítette Horgos Jánost. A két gyilkos már az ügyészhez fogházában ül.

Mr. Charles Lyon, ki tizenegy éven át Prof. dr. Arkóvy (fogorvos) asszisztense volt, minden szombaton rendel a „Magyar Király” szállodában.

— **Vágtatos szerencsétlenség.** Müllner János isztiméri cipész a napokban olyan szerencsétlenül esett le buzával megrakott kocsijáról, hogy jobb lába a térd alatt menten eltört. A körorvos vette kezébe a lábát.

— **Móri virtus.** Engel Mihály móri legény Móder Ignác nevű pajtásával vasárnap éjszaka rüdörgetett régi haragosára az öreg Király Jánosra. Mikor aztán Király az udvaron volt mindkettő fejbe vágta a doronggal; ép így bántak el az időközeben kijött Királynével is. Király aki feleségével együtt súlyosan megsérült, följelentette a gaz támadókat a bíróságnál.

Piaci árak. Buza 23.20—23—40, rozs 18.20—18.40, árpa 14.20—14.80, zab 16.—16.20, tengeri 16 korona.

Húsárak. Marhahus I. rendű 1.60 k., II. rendű 1.44 korona. Sertésszalonna füstölt 1.60 k., friss 1.36 k.

Értesítők.

I. Főgimnázium.

(Folytatás.)

Az ifjúsági könyvtár is szépen gyarapodott 145 új munkával. A helyesen megválasztott művek Reiszter Ottó könyvtáros körültekintő gondosságát és érzékét dicsérik.

Az intézet vezetősége más téren se felekezett meg azokról az eszközökről, melyekkel a tanítást minél intenzívebbre tehetné. Szertárait szép beruházásokkal fejlesztette. Különösen a természetrajzi és rajz szertárra áldozott sokat.

A tanulók-életmenetét az évvégi érettségi vizsgálatokkal kezdjük. 24 réndes tanulója volt a lezárt iskoláévben a VIII. oszt.-nak; ezek közül 21 ifju hagyta el éretten az iskolát. Jeles érett volt 4. Jól érett 9. Egyszerűen érett 8. Az érettségi eredménye tehát határozottan kielégítőnek mondható. Feltűnő, hogy érettségizett ifjaink legnagyobb részt ezidén is az improduktív pályákra készülnek. Örvendés jelenségnek tekinthető azonban, hogy az amugy is túlszofolt jogi pályára csak egy tanuló lép. A bölcsészetre ellenben ketten mennek — s mind a kettő jeles érettségivel.

A statisztikai kimutatások sok gonddal és a legkörültekintőbb figyelemmel készültek. Az összeállító igazgató figyelmé kiterjedt mindenre, mi e tekintetben érdekes és fontos. Kimutatást kapunk a tanulók szüleinek polgári állására, a tanulók anyanyelvére, korára vonatkozólag. 332 réndes és magántanuló vétette föl magát az intézetbe, ezek közül vizsgálatot tett 333 haladó és 18 ismétlő. Az évközben kilépettek száma 27. A

kimaradtak legnagyobb százaléka az V., IV. és I. osztályokra esik. Vallásra nézve rom: kath. és I. osztályra 297; gör. kath. 2; gör. kel. 1; ág. hitv. ev. 10; ev. ref. 25; izraelita 20. Az első osztályban csak egy izraelita tanuló volt, az se csak furcsa dolog, hogy kath. magyar rend jó voltából, költségen neveltessenek a kath. egyház és magyar hazai legnagyobb gyalázói és ellenségei. Tudni kell ugyanis, hogy a középiskolát végzett izraelita ifjak legnagyobb része szociáldemokrata vagy szabadkőműves lesz. A tanulmányi és magaviseleti eredményről is tüzetes kimutatást kapunk. Eszerint az intézet 355 tanulója közül minden tárgyból jeles volt 19, legalább jó 57, legalább elégséges 211. A bukottak száma 68, tehát az összes tanulóknak több mint 19 százaléka. Legsilányabb az előmenetel a VIII. osztályban, melynek egy jeles tanulója sincs, ellenben 24 növendéke közül 18 csak elégséges, 1 pedig több tárgyból bukott. Az első osztály 74 tanulója közül is csak 1 volt jeles. Legjobb jeles tanulója volt a II. osztálynak (5). — Általában legkielegítőbb eredményt mutat föl a VI. osztály. — A bukások legnagyobb százaléka (kereszkámmal 63%) a latinnyelvre esik, sorban utána a mennyiségtan (35%), rajzoló geometria és németnyelv következnek.

A tanulók magaviselete kielégítő. Csak egy tanuló kapott kevésbé szabályszerű osztályzatot. Ellenben volt 253 jó és 91 szabályszerű.

A **tanulók-életének főbb mozzanatai** című rovat elsősorban az ügymenetről számol be. Majd az intézet ünnepeit tünteti fel, melyek közül programjának tartalmasságával Szent Imre jubileumi ünnepe emelkedik ki legjobban. Ugyancsak ebben a rovatban emlékeznek meg az igazgató a tanári testületben beállott változásokról s az egyes tanárok irodalmi munkásságáról. Legnagyobb munkásságot e tekintetben Vargha Damján dr. fejtett ki. Sok hírlapi és folyóirati közleményein kívül két nagyobbarányu műve is megjelent; a már 29 ezer példányban közkézzenforgó helyesírási füzet II. és bővíttet kiadásra, továbbá *Szent Imre-emlékkönyv* e. Ezenkívül helyben és vidéken több ismeretterjesztő előadást tartott. Ilyenekben Erdőssy Bódog, Kolb Ciprián dr., Námesy Medárd és Schultz Orbán vettek még részt. *Károly Ignác*-tól való az Értesítőnek már ismerttetett neveléstan-irtekezése, itt továbbá egy Vessző című elbeszélést és több költeményt. *Polgár Iván* dr. és *Szilágyi Jenő* lapokba és folyóiratokba dolgoztak.

A tanulók vallás erkölcsi életének ápolására kiváló gondja volt az intézet előjáróságának. Elsőrangú vallásos és hazafias szellem sugárzik ki azokból a sorokból, melyek az ifjúság nevelésére vonatkoznak. Eredményeiben még intenzívebbé vált ez a szellem, mióta a Mária-kongregáció szárnyai alatt az intézet növendékeinek színé-java versenyez a magyarok Nagyasszonyának tiszteletében, utánzásában — s vele az ifjui érényekre való törekedésben.

A **tanulók egészségi állapota** című rovat megint csak az igazgatóságknak körültekintő és odaadó figyelmeről, gondoskodásáról tanuskodik. A kirendelések, melyekben az idén bő része volt a főgimnázium ifjúságának, tanulmányi és egészségi célokat szolgáltak. A Balaton vidékére rendezett kiszállás tapasztalatai fölérhettek egy kis tanulmányt eredményeivel.

A jövő iskolaévre vonatkozó **Tájékoztató** zárja be az Értesítőt, mely a tanulók felvételéhez, beiratásához szükséges tudnivalókat tartalmazza. Végül lelkére köti a tanulóifjúságnak, hogy a szünidő napjait is az intézet szellemében töltsék: „mindenkor és mindenütt a középiskolai tanulótól várható erkölcsös, művelt s jövevelésü viselkedést tanusítsanak.”

Ezzel feladatunk egyik határkövéhez érkezünk. A megített ut legkellemesebb benyomásával iartunk itt pihenőt. Azzal a meggyőződéssel tesszük le a főgimnázium-Értesítőjét, hogy ifjaink nevelése az intézet igazgatójának és tanárikarának gondjai alatt a legjobb kezekben van, hogy ha a szülőközönség és ifjuság is legjobb tehetsége szerint támogatja e derék testület munkáját, még sok hasznos, számottevő tagja kerül ki szent Bernát hainak intézetéből a társadalomnak.

HIRTLING PÁL
KOCSIGYÁRTÓ.
Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár. Raktár: Simor-utca 35.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom dusan berendezett kész kocsiraktáromat. Továbbá ajánlom ujonnan berendezett bogárné üzletemet, készletbe tartok mindennemű hintó és hajtó kocsit, korhátat, kerékeket és hozzá tartozó összes fa részeket a leggyorsabban és jutányos árral szállítok.

Kovács, bogárné és kocsiíjnyező tanulók felvételének.

Mielőtt szülő, jelölés, v. ajándék KÖLÖSÖN hitelt intézkedésként kérjen díjtalanul megkapottat. **WELER J. EGYED** BUDAPEST, Felszám. Irányítószám 7. 46—51.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyra.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes térfüzetű (habát, madrá és mellény) előrendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20.—K-ért, színesítővel, turisztalóval, selyem-bungarattal, stb. gyári árral küld a mintá megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a megrendevő élvez, ha szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári placon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőször árak. Újraai választék.

Minták, figyelmes vizsgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árral.

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ
CIM, CIMER-, SZOBAFESTŐ- és MÁZOLÓ
SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.

— Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett. —

Ugyanott egy jó házból való fiu tanulónak felvételét.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.